

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Protegir-se dels espies

EINA • L'Agència de Ciberseguretat de Catalunya, creada el gener del 2020, va accelerar arran del cas Torrent un programa de protecció que avui té en constant actualització i ja inclou mesures de seguretat per als dispositius **ANÀLISI** • Difícilment podrà investigar ja els atacs anteriors, però, ara sí massivament, desplegarà revisions periòdiques als mòbils d'uns 500 alts càrrecs

Òscar Palau
BARCELONA

Tot i que ara s'ha fet més evident que mai a ulls de l'opinió pública arran de l'esclat del Catalangate, les sospites d'espionatge per part de l'Estat i la preocupació per la seguretat en les comunicacions dels dirigents independentistes venen de lluny. Ja en els anys d'auge del procés sobirani, i encara més després que el comissari José Manuel Villarejo revelés l'estiu del 2016 l'existència de l'anomenada operació Catalunya per part de les clavegueres de l'Estat, es prenen precaucions i per exemple en moltes reunions es deixaven els mòbils fora de la sala. En bona part arran d'aquesta preocupació, corroborada per nombroses filtracions a mitjans unionistes, i dels atacs informàtics constatables també el 9-N i l'1-O, amb la superació del 155 en la legislatura del president Torra, va néixer el Departament de Polítiques Digitals, liderat per Jordi Puigneró, fixant entre les prioritats la creació d'una Agència de Ciberseguretat de Catalunya amb l'objectiu de protegir el país i l'administració d'aquest creixent tipus de delictes.

L'ens es va posar oficialment en marxa l'1 de gener del 2020, tot i que un *software* de protecció instal·lat al mòbil del conseller en una prova pilot en el marc dels treballs preparatoris el 2019 ja li va aconseguir bloquejar un primer atac a través d'una trucada manipulada. És clar que això es va saber més tard, el juliol del 2020, quan una investigació d'*El País* i *The Guardian* va revelar que un fins llavors desconegut programa Pegasus s'havia infiltrat, segons havia detectat la companyia WhatsApp, als dispositius d'alguns dirigents independentistes, com el llavors president del Parlament, Roger Torrent, o el líder d'ERC a Barcelona, Ernest Maragall. Van ser aquestes informacions, precisament, les que van posar definitivament en alerta el govern, que va accelerar l'aprovació d'un programa especial de protecció, el 4 d'agost del 2020, que l'agència ja havia anat preparant en els seus primers mesos, en coordinació amb el també governamental Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació (CTTI). "Ja el teníem en preparació, així que els fets ens van agafar treballant aquesta realitat", explica ara a El Punt Avui el director de

El llavors vicepresident Aragonès, consultant el mòbil el febrer del 2020 en presència de Torrent ■ ACN

Una llei franquista. "Una tecnologia que ho pot tot no pot emparar-se en una llei franquista per permetre una violació de drets tan flagrant." Ras i curt, així va reclamar ahir a RAC1 la consellera de la Presidència, Laura Vilagrà, la modificació de la llei de secrets oficials del 1968, que empara el CNI per evitar donar explicacions pel Catalangate. Vilagrà va exigir canviar l'Estat "en profunditat". El seu homòleg espanyol, Félix Bolaños, va dir a La Sexta que veu normal la "preocupació i inquietud" del govern per l'espionatge, però va recordar que el CNI el controlen jutges.

l'agència, Oriol Torruella. L'anomenat pla de reforç de la seguretat digital, que es començaria a implantar per fases, consistiria així en mesures de protecció de dades dels dispositius i les comunicacions, amb la instal·lació d'eines que detectessin "codi maliciós", però també preveia normatives, protocols interns, acompanyament a afectats i fins i tot accions de capacitació i formació específica. El programa havia d'abastar, i abasta, uns 500 alts càrrecs de la Generalitat, començant pels membres del govern i secretaris generals i continuant per directors generals, directors d'entitats públiques i de gabinet dels consellers, així com dels serveis territorials. És clar que entre les primeres mesures que es van prendre arran del cas Torrent hi va haver comprovar si s'havia produït una situació similar amb altres líders. "Volíem veure si la potencial infecció s'havia estès, i vam iniciar contactes amb gent de Citizen Lab per verificar-ho", explica Torruella. D'entrada, així, es va analitzar si hi havia hagut més infeccions via WhatsApp, però llavors no se'n va detectar cap més, almenys entre alts càrrecs. La tecnologia, això sí, evoluciona ràpid i l'agència ha

anat recopilant posteriorment coneixement sobre l'existència i detecció d'altres "vectors d'atac", com ara l'enviament de missatges manipulats, ja que "no hi ha una sola forma" d'executar aquest tipus d'infeccions. El mateix alliberament de l'informe de Citizen Lab arran de l'aparició, fa tres setmanes, de l'article de *The New Yorker* que apuntava l'espionatge a almenys 65 mòbils independentistes, aportava noves claus que en els últims dies han permès a l'agència tornar a escrutar mòbils ja mirats llavors i detectar, ara sí, que com a mínim tres dels 11 que l'estiu del 2020 van ser reclutats entre voluntaris abans havien estat infectats amb Pegasus: el dels exconsellers Damià Calvet i Meritxell Budó –que ja era a la llista dels 65– i el de l'excap de gabinet i encara actual mà dreta de Puigneró, Ivan Monforte. Això sí, el mateix Puigneró, que ho va anunciar dimecres a Catalunya Ràdio, va explicar que aquests dies també s'han analitzat els mòbils dels actuals consellers amb una revisió específica per detectar el Pegasus o programari similar que no detecta una revisió general, i no s'hi han trobat infeccions. "Ara estem bastint un *software* més específic per ana-

litzar amb més precisió aquest tipus d'atacs, que no es detecten en una anàlisi normal", va exposar. Això sí, va puntualitzar també que "hi ha vectors d'atac molt diferenciats i cal anar buscant permanentment possibles vulneracions".

I és que, tal com explica Torruella, el pla aprovat l'agost del 2020 "està en constant actualització, perquè les amenaces van evolucionant", i també se'n miren d'altres, no només les que suposen Pegasus o el programa similar Candiru. "Cada vegada és més complicat de detectar el codi maliciós", constata. Puigneró mateix va explicar dimecres que, en el marc de la implantació del pla, el president i tots els membres del govern, així com les tres persones que havien elegit dels seus gabinets, ja disposaven des que es va constituir l'executiu fa un any d'un *software* especial "que encara fa molt més difícil penetrar en aquests dispositius". Ara bé, tal com matisa Torruella, tampoc tindria sentit que aquest augment de protecció no s'estengués, com ja s'ha fet, a la resta d'alts càrrecs amb qui mantenen un contacte permanent. Per això el progra-

"El codi maliciós és cada vegada més complicat de detectar", diu el director de l'Agència de Ciberseguretat

ma de ciberprotecció és "homogeni", i en pocs casos es preveuen excepcions amb mesures diferencials per al govern.

En tot cas, el director de l'agència admet que ara ja poca investigació retrospectiva més podran fer, ja que la majoria de càrrecs són nous, han canviat de mòbil o l'han modificat respecte als que tenien abans del 2020. "La tasca d'investigar terminals anteriors està tancada, seria difícil en aparells que ja no existeixen", ressalta. Això sí, amb més raó que mai, el pla continua el seu desplegament i, ara sí, entrarà en la fase de realitzar revisions periòdiques massives a tots els mòbils. "No és analitzar els 500 dispositius un dia i ja està; és una tasca ingent garantir la ciberseguretat de tots els sistemes d'informació i llocs de treball, i s'ha d'anar fent de manera constant per garantir que són resilientes a amenaces com aquesta o altres com ara la suplantació d'identitats i els fraus", tanca Torruella. La ciberseguretat és aquí per quedar-se. ■

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Catalunya ja no descarta aspirar als Jocs sense Aragó

■ Vilagrà recorda que “sempre hi ha alternatives” si els veïns hi posen “tantes pegues” ■ El govern aragonès es planteja presentar candidatura en solitari després de rebutjar l'última oferta del COE

Ò. Palau
BARCELONA

S'atansa la data límit del 20 de maig que es va donar el mateix Comitè Olímpic Espanyol (COE) la setmana passada per tancar una proposta tècnica per a la candidatura dels Jocs d'hivern del 2030 i, en lloc d'acostar-se el govern català i l'aragonès, ara les posicions semblen més allunyades que mai. Tant, de fet, que ahir mateix cap dels dos executius va descartar ja la possibilitat d'aspirar a acollir la cita olímpica sense comptar amb el territori veí.

La gota que pot haver fet vessar definitivament el vas de les hostilitats és el fet que el govern d'Aragó fes públic dissabte, en una piulada del seu president, Javier Lambán, que rebutjava l'última contraoferta que li va fer arribar el COE, de la qual fonts de l'executiu català asseguren que estaven al cas, si bé han evitat valorar-la. Tot i que al març ja s'havia tancat un acord tècnic entre totes les parts, del qual només l'Aragó es va desmarcar després, divendres a través d'una trucada telefònica del president del COE, Alejandro Blanco, al conseller aragonès d'Educació i Esport, Felipe Faci, encara es va fer un últim

Els governs de la Generalitat, l'Estat i el COE ja van signar l'acord per la proposta tècnica l'1 d'abril passat a Madrid ■ ACN

intent amb una nova proposta que consistiria bàsicament en el fet que el patinatge sobre gel es traslladés de Saragossa a Barcelona, on ja es fa l'hoquei, a canvi que l'esquí acrobàtic es fes a l'estació aragonesa de Cerler, una idea que tampoc va agradar allà.

Arran d'això, la consellera de la Presidència, Laura Vilagrà, que dijous havia evitat mullar-se sobre aquesta qüestió en la compareixença que va fer al Parlament, ja comentava en canvi obertament

ahir a RAC1 que, si l'Aragó s'acaba despenjant del projecte, d'alternatives “sempre n'hi ha” i que les treballaran “quan sigui el moment”, si bé es resistia de moment a afegir “més llenya al foc”. De fet, recordava que en els diversos informes que es van redactar en la legislatura anterior, i que el govern va desclassificar fa tot just unes setmanes, “ja hi és explicat tot, i de possibilitats n'hi ha”. “Havíem plantejat una candidatura col·laborativa amb els veïns ara-

Les frases

“Ens hem guanyat la plaça de poder aspirar als Jocs i ningú té dret a espatllar-ho. Demanem que tothom sigui responsable i treballem en positiu”

“Ens és molt rellevant tancar la proposta tècnica com més aviat millor, i si és la setmana entrant, millor que l'altra”

Laura Vilagrà
CONSELLERA DE LA PRESIDÈNCIA

gonesos i creiem que té avantatges, però si hi ha tantes pegues...”, etzibava. “No em vull avançar als esdeveniments, però en qualsevol cas nosaltres

plantarem candidatura”, conclouia. La consellera recordava que Catalunya treballa des del 2010 en el projecte i que la seva “sòlida” es demostra en els

citats informes. “Ens hem guanyat la plaça de poder aspirar-hi, i ningú té dret a espatllar-ho”, reivindicava, mentre demanava a tothom “que sigui responsable i treballi en positiu”.

Ella mateixa, en tot cas, admetia que ara ja es va “a contrarellotge” i que cal tancar una proposta tècnica com més aviat millor, si pot ser aquesta setmana, perquè es vol tenir quan el dia 27 es convoqui la doble consulta al Pirineu i després l'1 de juny visiti Madrid el president del COI, Thomas Bach. “Hi ha unes dates que ens condicionen; seriosament hem treballat de manera col·laborativa, però alhora som molt exigents i recelosos de la nostra proposta”, destacava. Segons ella, ara seria una “greu irresponsabilitat” no defensar-la.

Aragó podria tirar milles

En paral·lel, fonts oficials del govern aragonès citades ahir per Efe ensenyaven les cartes i també deien ja que no descarten presentar candidatura en solitari si la Generalitat no n'accepta formar una de conjunta “en igualtat de condicions” pel que fa al repartiment i la distribució de les proves, tal com al setembre els va prometre el president espanyol, Pedro Sánchez. Les mateixes fonts reiteraven el rebuig a l'última proposta del COE, que lamentaven que només preveu tres proves a Aragó i nou a Catalunya, entre les quals hi ha les dues considerades “reines”, l'esquí alpí i l'hoquei sobre gel. Si l'Aragó fa efectiva l'amenaça, el COE serà qui haurà d'acabar triant entre una candidatura i l'altra, ja que només se'n permet una per estat. ■

Rovira retreu a Borràs que els exigeixi “un suport a cegues”

Redacció
BARCELONA

La secretària general d'ERC, Marta Rovira, creu que la presidenta del Parlament, Laura Borràs, no pot “sacrificar” el moviment independentista: “Cal preservar el projecte col·lectiu i no exigir suport a cegues en nom de la re-

pressió”, va subratllar ahir en una entrevista a l'ACN. Ho deia en referència al cas que afecta Borràs, a qui el TSJC ha deixat a un pas del judici per “abús” del seu càrrec a la ILC. Rovira opina que quan un independentista té a sobre l'acusació per un “indici de mala gestió o corrupció”, cal “aclarir” el cas i “no sa-

crificar tot el moviment independentista exigint-li suport a cegues”. “És molt millor que s'aclareixin els fets tranquil·lament, neta-ment, i si no ha passat res, ja tornarà.” “Ha d'assumir la responsabilitat política de les seves accions, de la seva gestió i les seves peticions”, apuntava. Des de Ginebra (Suïssa), on està

exiliada des de fa més de quatre anys, Rovira va parlar de la relació entre ERC i Junts al govern: “Si tots assumíssim l'extraordinarietat de la situació, no hi hauria deslleialtat”, avisava, i criticava la consulta “paral·lela” que organitza el Consell per la República sobre els Jocs d'hivern als Pirineus. ■

Marta Rovira aquesta setmana passada a Suïssa, on viu exiliada des de fa més de 4 anys ■ ANC

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Retornen les restes d'un segon soldat republicà

Justícia va identificar Josep Aubeso a la fossa del Mas de Santa Magdalena, la més gran oberta a Catalunya

Redacció
BARCELONA

La consellera de Justícia, Lourdes Ciuró, va lliurar a la família de Josep Aubeso les restes del que és el segon soldat republicà identificat de la fossa del Mas de Santa Magdalena, a Móra d'Ebre. La cerimònia va tenir lloc al cementiri de Montjuïc amb la presència de la filla, el net i els besnets d'Aubeso.

Aquest soldat, de professió guixaire, va ser mobilitzat per l'exèrcit republicà i va desaparèixer en la batalla de l'Ebre. El seu nom constava a la llibreta del doctor Miquel Gras, document conservat pel fill del metge, que va ajudar a localitzar la fossa més gran que s'ha obert fins ara a Catalunya. Ciuró va destacar ahir la impor-

La frase

“Identificar les restes i retornar-los a les famílies és una manera de recordar i no oblidar”

Lourdes Ciuró
CONSELLERA DE JUSTÍCIA

tància d'un acte com el d'ahir per tal que la família pugui tancar el dol, més de 80 anys després.

Ciuró va posar en relleu ahir les anotacions del doctor Gras i la importància que la família aportés les seves dades genètiques al banc de l'hospital Vall d'Hebron, per comparar-les amb l'ADN de les restes trobades. Això va permetre identificar les restes del soldat Josep Aubeso. Aquestes són les segones

restes de la fossa de Santa Magdalena que s'entreguen. Les primeres van ser les del soldat Andreu Flores i Flores, que es van lliurar el 27 de març a Arenys de Munt. La consellera va expressar el compromís de la Generalitat per seguir “intensament” la feina d'identificació de les restes per “reparar aquesta injustícia”.

A la fossa del Mas de Santa Magdalena es van recuperar 177 individus i nou amputacions. El director general de Memòria Democràtica, Antoni Font, va explicar que cada mes i mig s'encreuen les bases de dades de les mostres d'ADN que aporten els familiars i de les que s'obtenen de les restes de les fosses amb l'objectiu de trobar noves coincidències. ■

Cerimònia d'entrega de les restes de Josep Aubeso per part de la consellera de Justícia ■ ACN

Denuncien un atac feixista en la protesta de Bàscara

Fan malbé un pas fronterer simbòlic i embruten pintades independentistes

Redacció
BARCELONA

El grup independentista Desobediència Civil, que aquest cap de setmana passat va organitzar unes jornades simbòliques d'alliberament del territori de Bàscara, Alt Empordà, va denunciar ahir que grups de la ultradreta espanyola van destrossar el pas fronterer simbòlic que havien construït i instal·lat a l'entrada i sortida del poble. Els mateixos grups

Un pas fronterer simbòlic, ahir a Bàscara ■ J. PANYELLA

es van dedicar també a embrutar els murals independentistes que s'havien realitzat per a aquestes jornades reivindicatives que es volen traslladar ara a altres municipis de Cata-

lunya per tornar a la lluita política i defensar i culminar el procés d'independència de Catalunya. Això no va evitar que els actes festius continuessin al llarg de tot el matí. ■

El nostre gelat més emblemàtic, amb més de 60 anys d'història.

www.gelatsglas.cat

Artesans dels gelats.

EL PUNT AVUI+

La informació, sempre actualitzada

entra a elpuntavui.cat